

MIENIE PRZESIEDLEŃCZE - informacje ogólne

Od dnia 1 stycznia 2010 r. obowiązuje rozporządzenie Rady (WE) Nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych.

Przepisy prawa celnego, w tym powołanego wyżej rozporządzenia, stosuje się do towarów wprowadzanych na obszar celny Wspólnoty lub wyprowadzanych z tego obszaru celnego.

Wprowadzając towary na obszar celny Wspólnoty osoba zainteresowana sama decyduje, w którym z państw członkowskich Unii Europejskiej chce dokonać zgłoszenia celnego tych towarów do procedury dopuszczenia do obrotu. Jednakże zwolnienia z należności celnych przywózowych towarów ze względu na przeznaczenie można dokonać tylko w tym państwie członkowskim, w którym towary te będą wykorzystywane.

W świetle powyższego, aby przywożone do wykorzystania w Polsce mienie osobiste (tzw. mienie przesiedlenia) mogło być zwolnione z należności celnych przywózowych, musi być zgłoszone do procedury dopuszczenia do obrotu w urzędzie celnym na terenie Polski, ponieważ w omawianym przypadku tylko polskie organy celne mogą udzielić takiego zwolnienia.

Należy przy tym podkreślić, że przed przywozem ww. towarów do Polski, jeżeli dokonanie zgłoszenia ich do procedury dopuszczenia do obrotu nie odbywa się w urzędzie celnym będącym jednocześnie granicznym urzędem Wspólnoty, towary te, przy przekraczaniu granicy ze Wspólnotą, muszą być objęte procedurą tranzytu.

Przesłanki stosowania zwolnienia z należności przywózowych mienia osobistego

Przesłanki, które muszą być spełnione, aby rzeczy wchodzące w skład mienia osobistego osób, które przenoszą swoje miejsce zamieszkania z państwa trzeciego na obszar celny Wspólnoty, mogły być zwolnione z należności celnych przywózowych zawarte są w art. 3-11 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1186/2009 ustanawiającego wspólnotowy system zwolnień celnych.

Zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w tych przepisach, zwolnieniu podlega, za wyjątkiem szczególnie uzasadnionych okoliczności, jedynie to mienie osobiste, które pozostawało w posiadaniu oraz było używane w poprzednim miejscu zamieszkania przez osobę zainteresowaną przez okres co najmniej 6 miesięcy przed dniem, w którym osoba ta przestała zamieszkiwać w państwie trzecim (z powyższego warunku wyłączone są rzeczy przeznaczone do konsumpcji) oraz które są przeznaczone do użytku w takim samym celu w nowym miejscu zamieszkania.

Zwolnienie z należności celnych przywózowych mienia osobistego należącego do osób

przenoszących swoje miejsce zamieszkania z państwa trzeciego na obszar celny Wspólnoty może być udzielone tylko tym osobom, których miejsce poprzedniego zamieszkania znajdowało się poza obszarem celnym Wspólnoty nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Warunek przebywania poza obszarem celnym Wspólnoty przez nieprzerwany okres 12 miesięcy poprzedzających przesiedlenie się osoby zainteresowanej nie będzie naruszony w sytuacji, w której osoba ta, posiadając w ww. okresie miejsce zamieszkania poza obszarem Wspólnoty opuściła kilkakrotnie ten obszar, o ile ww. miejsce zamieszkania poza obszarem Wspólnoty stanowiło miejsce normalnego życia tej osoby, miejsce, w którym koncentrowały się jej sprawy życiowe. Zwolnienia nie stosuje się do:

- napojów alkoholowych;
- tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- handlowych środków transportu;
- przedmiotów wykorzystywanych do wykonywania rzemiosła lub zawodu, innych niż przenośne instrumenty i sprzęt potrzebny do wykonywania tych zajęć.

Mienie osobiste może zostać dopuszczone do obrotu w kilku oddzielnych partiach w okresie 12 miesięcy od daty ustalenia przez osobę zainteresowaną miejsca zamieszkania na obszarze celnym Wspólnoty.

Zwolnienie rzeczy przywożonych w ramach tzw. mienia przesiedlenia udzielane jest pod warunkiem ich nieodstępowania przez okres 12 miesięcy od dnia dopuszczenia do obrotu, a w przypadku naruszenia tego warunku powstaje obowiązek uiszczenia należności celnych przywozowych według stawek obowiązujących w dniu tego odstąpienia oraz według rodzaju rzeczy i wartości celnej ustalonej lub przyjętej w tym dniu przez organ celny.

Przepisy prawa celnego nie przewidują możliwości wyłączenia określonych grup osób z obowiązku spełnienia warunku używania, w poprzednim miejscu zamieszkania, pojazdu samochodowego wchodzącego w skład mienia przesiedlenia, przez okres co najmniej sześciu miesięcy przed datą opuszczenia przez osobę przesiedlającą się miejsca zamieszkania w państwie trzecim, ani też nie przewidują takiej możliwości w przypadku przywozu pojazdu samochodowego, którego warunki konstrukcyjne uniemożliwiają jego rejestrację w Polsce.

Przepisy te nie uprawniają również do zwolnienia osoby przesiedlającej się z obowiązku sześciomiesięcznego używania pojazdu samochodowego w sytuacji, w której pojazd podlega ograniczeniom rejestracji w kraju poprzedniego zamieszkania. Przepisy prawa celnego nie stanowią więc uprawnień dla osób, które zamieszkiwały, pracowały bądź pełniły służbę w państwie trzecim, do przywozu bez cła nowozakupionych lub nabytych w tzw. "drodze powrotnej" samochodów.

Katalog możliwych dowodów potwierdzających spełnienie przesłanek do zastosowania

zwolnienia z należności celnych przywozowych towarów stanowiących mienie osobiste jest otwarty, gdyż przepisy o zwolnieniach celnych nie precyzują jakie dowody powinny być przez organ celny uznawane, a jakie nie. Podstawą stosowania zwolnień z należności celnych przywozowych rzeczy wchodzących w skład mienia przesiedlenia są więc wszelkie dokumenty i dowody przedłożone organowi celnemu przez wnioskującego o zwolnienie celne, o ile świadczą o spełnieniu przesłanek do udzielenia tego zwolnienia.

W przepisach prawa celnego brak jest np. regulacji o obowiązku przedłożenia przez zgłaszającego "zaświadczenia konsularnego" potwierdzającego zamieszkiwanie osoby poza obszarem Wspólnoty przez dany okres, niemniej jednak w przypadku dołączenia do zgłoszenia celnego takiego dokumentu przez osobę przesiedlającą się, będzie on stanowił dowodów potwierdzający takie zamieszkiwanie. W celu udokumentowania okresu zwykłego zamieszkiwania poza Wspólnotą osoba przesiedlającą się z kraju trzeciego może więc przedłożyć organowi celnemu wszelkie inne wiarygodne dokumenty i dowody potwierdzające ten fakt. Natomiast w przypadku prywatnych środków transportu, jednym z dowodów potwierdzających użytkowanie przez osobę przesiedlającą się pojazdu w poprzednim miejscu zamieszkania przez ww. sześciomiesięczny okres jest dowód rejestracyjny pojazdu wystawiony na nazwisko tej osoby. Jednakże w sytuacji, w której w kraju poprzedniego zamieszkania osoby przesiedlającej się nie jest wymagana rejestracja pojazdu, brak podstaw do żądania przedłożenia organom celnym takiego dokumentu, niemniej jednak osoba wnioskująca o zwolnienie z należności celnych przywozowych takiego pojazdu powinna przedstawić inny dowód potwierdzający jego używanie przez wymagany okres.